

KORT NYT

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

Kære FACTS-læser

Nord Stream vil gerne takke dig for din interesse i FACTS. Åben og rettidig kommunikation er en af Nord Streams kerneværdier, og virksomheden tilbyder derfor en bred vifte af informationsmateriale.

Ud over FACTS tilbyder Nord Stream også e-FACTS, som er det trykte nyhedsbrevs onlinemodstykke. e-FACTS er i øjeblikket ved at blive frisket op, og en ny onlineudgave i magasinformat med et nyhedsbrev vil være klar til nytår. Hvis du allerede abonnerer på e-FACTS, vil du modtage det som sædvanlig. Hvis du ønsker at blive abonnent, kan du tilmelde dig på www.nord-stream.com/publications. Nord Stream har vedlagt en gratis kalender for 2010 til denne udgave af nyhedsbrevet til hjælp med planlægningen af det kommende år. Som alle vores andre publikationer er den trykt på miljøvenligt Forest Stewardship Certified-papir, der kommer fra skove, der drives bæredygtigt. Vi håber, du synes om kalenderen.

Nord Stream ønsker dig og din familie en glædelig jul og et godt nytår.

Ulrich Lissek
Communications Director

FAKTA PÅ FARTEN

1 Et projekt af europæisk interesse:
Nord Stream modtog denne udnævnelse fra EU-Kommissionen i 2000

2 Europa har brug for naturgas som et mindre forurenende alternativ til andre fossile brændstoffer, indtil vedvarende energikilder er mere tilgængelige

3 Gas dækker allerede ca. en fjerdedel af EU's primære energibehov, og andelen forventes at stige

Topmødet i København

Naturgas er et interesseområde under klimatopmødet

København vil være samlingspunkt for delegerede og ledere fra 192 lande, som mødes 15. december i håb om at indgå en ny global aftale om klimaforandringerne. Det to uger lange topmøde i København afholdes under FN's konvention om klimaforandringer (UNFCCC), som Kyoto-protokollen er et resultat af. Kyoto-protokollen udløber i 2012, og regeringerne ønsker derfor at udarbejde en mere vidt-

rækkende traktat med det formål at bremse væksten i drivhusgasemissioner og dermed mindske klimaforandringerne.

Naturgassens andel øges

Øget anvendelse af naturgas er et interesseområde ved klimatopmødet, da naturgas er det fossile brændstof, der har det laveste emissionsniveau. Gas spiller en vigtig rolle som en renere energi-

kilde i overgangsperioden, indtil vedvarende energikilder som fx solenergi og vindenergi bliver almindeligt tilgængelige. Hvis der bliver taget en beslutning i København om at fastsætte globale grænseværdier for drivhusgasser, er det ifølge det Internationale Energi Agentur stadig sandsynligt, at brugen af gas vil stige med ca. 17 % på verdensplan frem til 2030 på grund af dens lave emissionsniveau.

World Gas Conference

Nord Stream delte ud af sine erfaringer ved en udstilling om projektet

Nord Stream deltog som udstiller ved den 24. World Gas Conference 5.-9. oktober i Buenos Aires, Argentina. Denne konference samler eksperter fra den globale gasindustri.

Udstilling på 285 kvadratmeter

Konferencens tema var "The Global Energy Challenge: Reviewing the Strategies for Natural Gas." Deltagerne i konferencen delte resultaterne af de nyeste teknologier på området samt drøftede behovet for udviklingen af en gasinfrastruktur som et led i den globale energis-

ammensætning. Naturgas har ifølge præsidenten for den Internationale Gasunion, Ernesto López Anadón, en unik position i forhold til at understøtte vedvarende energi i fremtiden, fordi den er ren, findes i store mæng-

der og er en effektiv energikilde, som også er effektiv i forhold til omkostningerne. Parallelt med konferencen viste mere end 200 udstillere fra store virksomheder rundt omkring i verden deres seneste fremskridt inden for naturgasteknologi, -produkter og -tjenester. Nord Stream udstillede også, og virksomhedens repræsentanter guidede de besøgende gennem fire centrale aspekter ved projektet: projektering, den omfattende tilladelsesproces, vurderingerne af virkningerne på miljøet samt logistikkonceptet.

KONTAKT

HOVEDKONTOR
Nord Stream AG
Jens D. Müller
Grafenauweg 2
6304 Zug, Switzerland

Tel. +41 (0) 41 766 9191
Fax +41 (0) 41 766 9192

KONTOR I MOSKVA
Nord Stream AG
Irina Vasilyeva
ul. Znamenka 7, bld 3
119019 Moskva, Rusland

Tel. +7 (0) 495 229 6585
Fax +7 (0) 495 229 6580

NYHEDSBREV

Send venligst en e-mail til press@nord-stream.com eller besøg www.nord-stream.com for at abonnere på Nord Streams nyhedsbrev.

FACTS

NYHEDSBREV OM NATURGASRØRLEDNINGEN Gennem Østersøen

12. UDGAVER / DECEMBER 2009

Tilladelserne fra de tre lande underbygger Nord Streams arbejde gennem flere år.

Milepæl: Danmark, Sverige og Finland har givet tilladelse til Nord Stream

Rørledningsprojektet er endnu et skridt nærmere den planlagte anlægsstart

Tilladelserne fra Danmark, Sverige og Finland til at benytte landenes eksklusive økonomiske zoner (EØZ'er) til rørledningen gennem Østersøen er betydelige milepæle for rørledningsprojektet og for Europas forsyningssikkerhed. Naturgasledningen, der er 1.223 kilometer lang, vil passere gennem 49,9 kilometer af Danmarks EØZ og henholdsvis 506 kilometer og 374 kilometer af Sveriges og Finlands EØZ.

Danmark var det første land, der gav anlægstilladelse 20. oktober, og få uger senere, den 5. november, bekræftede både Sverige og Finland, at de ville give Nord Stream tilladelse til at bruge lan-

denes EØZ'er. "Vi var glade for og overraskede over at modtage to tilladelser på én dag", fortæller Nord Streams Managing Director, Matthias Warnig om nyheden. "Selvom nyheden om de to tilladelser inden for få timer var uventet, vidner det også om, at Nord Stream har arbejdet hårdt for at gøre det muligt. Nord Stream har for eksempel brugt mere end 100 millioner euro på undersøgelser af indvirkningen på miljøet og teknisk planlægning af rørledningen, hvilket overgår alle tidligere undersøgelser i forbindelse med et enkelt projekt i Østersøen."

De tre tilladelser er resultatet af omfattende miljøundersøgelser,

tæt samarbejde med myndighederne samt samråd med interessenter og eksperter igennem flere år.

Den optimale rute

Rørledningsruten er baseret på en løbende dialog med miljømyndighederne i alle fem lande, hvis vande rørledningen vil passere gennem. Ruten tager også hensyn til feedback fra forskellige interessenter. Ved planlægningen af rørledningen blev flere mulige ruter undersøgt og omhyggeligt vurderet i forhold til mange faktorer, herunder havbundsforhold, skibstrafik, fiskeri samt ammunition fra de to verdenskrige, kulturarv og en række miljømæssige overvejelser.

Eftersom Nord Stream-rørledningen passerer gennem Ruslands, Finlands, Sveriges, Danmarks og Tysklands territorialfarvande og/eller eksklusive økonomiske zoner (EØZ'er), skal der indhentes tilladelser til at anlægge og drive rørledningen fra hvert af disse fem lande i overensstemmelse med deres nationale lovgivninger. Tilladelsesproceduren er i øjeblikket i gang i Rusland og Tyskland. I Finland skal selskabet også have en såkaldt "Water Permit" til anlægsarbejdet. Anlæg af Nord Stream-rørledningen skal efter planen starte i første kvartal 2010. Den første rørledning vil således være i drift i 2011 og den anden i 2012.

INDHOLD

Ammunitionsrydningen er i gang

SIDE 2

Ca. 70 miner skal ryddes for at opretholde sikkerheden

Tilbageblik på 2009

SIDE 3

Interview med Managing Director Mattias Warnig

Gas er i fokus i København

SIDE 4

Rene fossile brændstoffer vil blive diskuteret ved klimakonferencen

Bemærk: Som supplement til det trykte nyhedsbrev udgiver Nord Stream e-FACTS, det elektroniske nyhedsbrev. e-FACTS indeholder korte opdateringer om Nord Stream og relaterede emner. Nyhedsbrevet er tilgængeligt på engelsk online og via e-mail.

Besøg www.nord-stream.com, hvis du ønsker at abonnere.

Ammunitionsrydning begyndte i finsk farvand i slutningen af november

Nord Streams plan for ammunitionsrydning sikrer projektets sikkerhed

Ammunitionsrydningsaktiviteter, der skal sikre en sikker installation og drift af Nord Stream-rørledningen, begyndte i slutningen af november i finsk farvand. Der er identificeret omkring 70 ammunitions-genstande i finsk, svensk og russisk farvand inden for rørledningens sikkerheds- og ankerkorridorer. For at sikre at minerydningen forløber uden problemer, har Nord Stream i samarbejde med BACTEC International og de relevante myndigheder udarbejdet en miljø- og sikkerhedsstyringsplan, der definerer overvågning og afhjælpende foranstaltninger i forbindelse med ammu-

nitionsrydningen i Finland og Sverige. Den russiske regering har ansvaret for minerydningen i russisk farvand, og arbejdet udføres af den russiske flåde i henhold til dens standardprocedurer for rydning.

Der blev identificeret ca. 30 miner i russisk farvand. Ca. 35 ammunitions-genstande skal ryddes i den finske eksklusive økonomiske zone (EOZ) og i øjeblikket to i den svenske EOZ. "Nord Stream arbejder tæt sammen med de relevante myndigheder om minerydningen og i overensstemmelse med gældende lovgivning," forklarer Simon Bonnell, Nord Streams Senior

Project Engineer med ansvar for Nord Streams offshore undersøgelser siden 2007.

Minerne, som er meget følsomme over for bevægelse, detoneres på stedet ("in situ") af BACTEC International, der er en førende britisk virksomhed etableret i 1991 med speciale i rydning og uskadeliggørelse af sprængstoffer. Virksomheden er aktiv i 40 lande, hvor den udfører rydning af både hav- og landminer. "In situ-detonation er en sikker og afprøvet metode, der almindeligvis bruges i Østersøen ved internationale minestrykningsoperationer, herunder Open Spirit

and Baltic Sweep," forklarer Kevin Kneebone, Managing Director i BACTEC International. "Af hensyn til sikkerheden er denne metode også valgt til Nord Stream-projektet."

Minerydning i Østersøen er ikke noget nyt. Det er en opgave, som flåderne i Østersøen jævnligt påtager sig. Siden 1996 er der gennemført ca. 1.000 ammunitionsrydninger.

Nord Stream har udarbejdet en brochure, der beskriver virksomhedens minerydningsprocedurer. Send os en e-mail, hvis du vil bestille et eksemplar på engelsk: contact@nord-stream.com

Afhjælpende foranstaltninger

Kvalificerede observatører af havpattedyr superviserer aktiviteterne og holder øje med havpattedyrene fra støttefartøjerne.

En rådgiver i spørgsmål om sundhed, sikkerhed og miljø (Health, Safety & Environment) sikrer, at 'best practices' efterleves til hver en tid.

De detaljerede indvirkninger fra detonationen beregnes ved hjælp af modelleret information for hver af de planlagte operationer.

Passiv akustisk monitorering af havpattedyr vil blive anvendt for at finde ud af, om der er havpattedyr i området.

Forud for rydningsoperationerne gennemføres en sonarundersøgelse for at identificere fiskestimer.

Et monitoreringsprogram, som er godkendt af myndighederne, anvendes for at sikre, at afhjælpende foranstaltninger iværksættes.

Rydningsaktiviteterne vil kun finde sted i dagslys og under gode vejrforhold for at sikre, at den visuelle identificering af havpattedyr er effektiv.

Tredjeparters sikkerhed varetages af den Finske Bugts obligatoriske varslingsystem. Detonation udskydes, hvis skibe befinder sig inden for sikkerhedszonen.

Detonation af eksplosiver udskydes, hvis havpattedyr, fisk eller fugle observeres i nærheden af den planlagte detonation.

Anlægsarbejdet af den første rørledning er planlagt til at påbegynde i foråret 2010.

2009: Et spændende og udfordrende år for Nord Stream baner vejen til 2010

Interview med Matthias Warnig, Managing Director Nord Stream AG

FACTS: 2009 har været et begivenhedsrigt år for selskabet. Hvad er højdepunkterne?

MW: Tilladelserne fra Danmark, Sverige og Finland er blandt de største højdepunkter i 2009. Nord Stream er langsomt, men sikkert begyndt at høste frugterne af de mange års hårde arbejde, som vi har investeret i planlægningen af projektet. Vi må ikke glemme, at de omfattende undersøgelser af potentielle miljømæssige og socioøkonomiske indvirkninger af Nord Stream-rørledningen startede helt tilbage i 1990'erne. I alt har Nord Stream investeret 100 millioner euro i undersøgelser af virkningerne på miljøet for at sikre, at rørledningens projektering og ruteføring er sikker og miljømæssigt forsvarlig.

FACTS: Den første tilladelse til at anlægge rørledningen blev modtaget i oktober. Var det i tråd med jeres forventninger?

MW: Tilladelsesprocesserne er omfattende og tidskrævende, og tilladelsen fra Danmark kom inden for det tidsrum, vi havde håbet på. Overordnet set er alle

de nationale tilladelsesprocesser gennemført i overensstemmelse med kravene i de fem lande, hvis farvande rørledningen vil passere igennem. Estland, Letland, Litauen og Polen har også været involveret i den internationale høringssproces. Dette har været den mest omfattende Espoo-proces nogensinde, og den sætter en hel ny standard for internationalt samarbejde.

FACTS: Tilladelsesprocesserne er stadig i gang i Tyskland og Rusland. Forventer du også godt nyt på den front?

MW: Vi sigter efter at få alle de nødvendige tilladelser inden for de næste dage eller uger, så anlæg af rørledningen kan starte i april 2009 som planlagt.

FACTS: Er finansieringen af projektet også godt på vej?

MW: 29 banker har bekræftet deres deltagelse i finansieringen på ca. 3,9 milliarder euro. Kontrakterne for første fase forventes færdigforhandlet snarest. Nord Stream henter yderligere finansiering til fase to i begyndelsen af 2010.

FACTS: I april deltog du i åbningen af betoncoatingpladsen i Mukran i Tyskland. Dette er blot én af de afgørende lokationer i Nord Streams logistikkoncept.

MW: Åbningen var et stort skridt i projektets logistiske forberedelser. Ved den planlagte anlægsstart vil ca. to tredjedele af rørene være klar. I 2009 åbnede vi endnu en betoncoatingplads i Kotka i Finland, og midlertidige lagerpladser er under opførelse i Slite og Karlskrona i Sverige samt i Hanko i Finland i 2010. Mere end 400 jobs vil blive skabt med udviklingen af disse lagerpladser, som er elementer i en økonomisk og miljømæssigt forsvarlig transportstrategi.

FACTS: Kører alt efter planen, så I kan påbegynde anlægsarbejdet i 2010?

MW: Bestemt. Den første omladning af rør fra Mukran til Karls-

krona begyndte i august, og hovedparten af rørene til første fase, ligger klar på strategisk placerede midlertidige lagerpladser. Minerydningsarbejdet, som påbegyndtes i slutningen af november, vil også bringe os et skriftligt nærmere anlægsstart.

FACTS: Hvad er de største udfordringer i 2010?

MW: Vores primære fokus i 2010 er anlægsfasen. For at forberede os har vi ansat en erfaren Construction Director til at tilse anlægsarbejdet i tæt samarbejde med myndighederne og i overensstemmelse med tilladelseskrav. Som nævnt vil vi tage hul på fase to af projektets finansiering. Med denne konstellation og den fortsatte støtte fra vores aktionærer er vi godt forberedte til at indfri vores mål. Ingen af vores bedrifter ville være mulige uden vores 160 dedikerede medarbejdere. Jeg vil gerne takke dem for deres hårde arbejde i 2009 og ved at de i samme imponerende tempo fortsat vil arbejde for at gøre Nord Stream-rørledningen til en realitet.

Matthias Warnig,
Managing Director
i Nord Stream AG